

حمایت از تجاری سازی طرح های فناوریانه در سراسر کشور با اعطای تسهیلات ارزان قیمت

سیاست گذاری عرضه محور به عنوان یکی از دسته های تعریف شده در ادبیات حوزه سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری، ابزار حمایت مستقیم از طرف عرضه فناوری را مورد توجه قرار داده است. برنامه حمایت از تجاری سازی طرح های فناوریانه در راستای اهداف سیاست گذاری عرضه محور، علاوه بر حمایت مستقیم از شرکت هایی که طرح های فناوریانه و در مرحله تجاری سازی دارند، حمایت غیرمستقیم از نهادهای واسط تجاری سازی مانند پارک های علم و فناوری و مراکز رشد فناوری را مدنظر قرار داده است که در این راستا تقویت شبکه و شرکت های مستقر، میزان اثرگذاری برنامه های توانمندساز این نهادها نیز افزایش یافته و هدفمندتر شده است. همچنین در این برنامه نگاه جامعی نیز به برنامه های حمایتی اسناد بالادستی حوزه علم، فناوری و نوآوری صورت گرفته است. در نقشه جامع علمی کشور و از جمله اقدامات ملی ۴، ۶، ۸، ۹ و ۱۰ ذیل راهبرد کلان ۳ که به ترتیب به «حمایت از سرمایه گذاری بنگاه های اقتصادی در تولید

در برنامه حمایت از تجاری سازی طرح های فناوریانه با اعطای تسهیلات ارزان قیمت، طرح های دارای ماهیت تجاری سازی و ارائه شده توسط اشخاص حقوقی در جهت کاهش ریسک تجاری سازی با هدف توزیع حمایت های دولت در سراسر کشور مورد بررسی قرار گرفته اند.

و تجاری سازی فناوری»، «حمایت از بازار سازی برای محصولات نوآورانه»، «ساماندهی فن بازارها...»، «حمایت از ایجاد مراکز خدمات پشتیبان ایده تا بازار و نهادهای واسط حقوقی، مالی، فنی و اداری...» و «کمک به بازاریابی، صادرات و خدمات پس از فروش شرکت های دانش بنیان...» اشاره شده است. می دانیم که الگوهای حمایتی کارآمد در کشورهای توسعه یافته متناسب با زمینه های محیطی آن کشورها طراحی و تجربه شده است و برای حل چالش های تجاری سازی فناوری در کشورهای در حال توسعه نظیر ایران که اغلب به دلیل رغبت به واردات بی رویه فناوری در بخش دولتی و خصوصی از یک سو و عدم تمایل بخش خصوصی به سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه با الگوی منحصر به فردی مواجه هستیم و به این منظور می بایست با شناخت دقیق اکوسیستم نوآوری و اجزای آن و با توجه به زمینه های نهادی و بومی کشور، الگوی مناسبی برای تجاری سازی فناوری طراحی و اجرا شود.

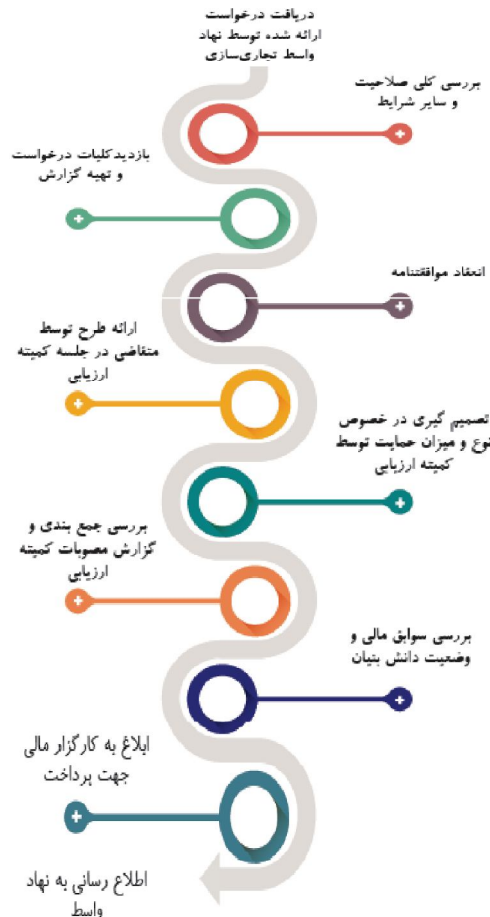
در این راستا دفتر تجاری سازی فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با هدف کلان ارتقای سطح فناوری و افزایش مزیت رقابتی واحدهای فناور سراسر کشور از سال ۱۳۹۳ اقدام به شناسایی و ارزیابی طرح های فناوریانه با قابلیت تجاری سازی نموده و از برخی طرح های منتخب در قالب ارائه تسهیلات مالی ارزان قیمت و یا ایجاد هماهنگی با سایر نهادها و سازمان های دولتی و خصوصی حمایت به عمل آورده است. طرح های دارای ماهیت تجاری سازی و ارائه شده توسط اشخاص حقوقی در این فرآیند مورد بررسی قرار گرفته اند. این برنامه با رویکرد حمایتی و تلاش در جهت کاهش ریسک تجاری سازی و باهدف توزیع حمایت های دولت در سراسر کشور اجرا شده است.

طرح های متقاضی از طریق پارک های علم و فناوری و مراکز رشد و مراکز نوآوری و نهادهایی از این قبیل به عنوان نهاد واسط تجاری سازی به دفتر تجاری سازی فناوری معرفی می شوند.

چه طرح هایی مورد حمایت قرار گرفته اند؟

طرح های فناوریانه مورد حمایت معاونت علمی و فناوری طرح هایی هستند که در راستای ایجاد و یا توسعه یک فناوری تعریف شده باشند. این طرح ها از طریق نهادهای واسط تجاری سازی به دفتر تجاری سازی معرفی می شوند. منظور از نهاد واسط تجاری سازی نهادهایی از قبیل مراکز نوآوری، مراکز رشد، پارک های علم و فناوری و دانشگاه ها هستند که پس از انعقاد موافقت نامه با معاونت علمی و فناوری مسئولیت شناسایی، معرفی و ارزیابی و نظارت بر عملکرد طرح های فناوریانه شرکت های متقاضی را بر عهده دارند. پس از بررسی های مختلف در این دفتر و نیز کمیته ارزیابی تجاری سازی در خصوص انجام حمایت و چگونگی آن تصمیم گیری می شود. علاوه بر این، شاخص های متعددی نیز در فرآیند تکامل حمایت طرح ریزی شده اند. شاخص های ذیل از جمله مواردی هستند که در فرآیند داوری مورد توجه قرار می گیرند:

۱. ارائه توسط شخصیت حقوقی
۲. اتمام ساخت نمونه اولیه
۳. دارا بودن سطح قابل قبولی از پیچیدگی فناوری؛ رویکرد قالب در این زمینه توجه به طرح هایی در طیف فناوری متوسط و پیشرفته و تمرکز بر روی طرح های مرتبط با شرکت های فناور بوده و با انگیزه زمینه سازی برای ورود این شرکت ها به جمع شرکت های دارای محصول دانش بنیان انجام شده است.
۴. دارای مجوز از مراجع رسمی و یا حداقل نتایج آزمون ها و تست های اولیه توسط مراجع ذیصلاح مورد تأیید باشد.
۵. طرح هایی که دارای مشتری بالقوه باشند (مستندات آن در قالب اعلام نیاز و یا قرار داد فروش قابل ارائه باشد).
۶. مطالعات بازار قابل قبول؛ طرح هایی که بررسی و تحلیل بازارهای داخلی و یا بین المللی در آن ها صورت گرفته باشد. این طرح ها بایستی بر مبنای تقاضای موجود در بازار توسعه یافته و دارا بودن سهم قابل توجهی از بازار باشند.
۷. وجود تیم اجرایی با توان چندجانبه فنی، اقتصادی، مدیریتی و بازاریابی
۸. امکان جذب نیروی انسانی متأثر از سرمایه گذاری؛ امکان جذب و یا تثبیت اشتغال نیروی انسانی به وسیله طرح ارائه شده از اهمیت بالایی برخوردار است.
۹. قابلیت جذب سرمایه گذاری قابل توجه از سوی مؤسسان و یا سرمایه گذاران در ازای حمایت محدود معاونت علمی و فناوری
۱۰. دوره بازگشت سرمایه مناسب
۱۱. توان بازپرداخت اقساط وام؛ با توجه به محدودیت های مالی موجود در کشور این موضوع از شاخص های کلیدی است (به عبارت دیگر از شرکت ها و طرح هایی حمایت می شود که احتمال موفقیت بالایی داشته باشند؛ چرا که بازگشت اقساط مبالغ حمایت شده، تداوم حمایت از شرکت ها را تضمین می کند).

مراحل مختلف فرآیند بررسی طرح های فناوریانه